

Debat | Grøn Grundlov-koalition: Opdatér grundloven, og bring Danmark tilbage i det grønne førersæde

Børsen

Af: Anders Fæste, Ledende partner, Boston Consulting Group Danmark, Maria Reumert Gjerding, Præsident, Danmarks Naturfredningsforening, Sune Kling, Adjunkt, Københavns Universitet, Mette Müller Kristensen, Direktør, Globalt Fokus, Birgitte Qvist-Sørensen, Generalsekretær, Folkekirkens Nødhjælp og Nadia Gullestrup, Forperson, Ungeklimarådet.

05/06/2023

Som et ud af få lande i verden har Danmark ikke et eneste ord om klima eller miljø i vores grundlov

I de sidste fire år har vi i Grøn Grundlov-koalitionen kæmpet for at placere miljø, natur og klima på vores grundlovs agenda. Og onsdag aften var en milepæl, da Martin Lidegaard (R) erklærede fra Folketingets talerstol, at De Radikale bakker op om en grøn grundlov og vil invitere alle Folketingets partier til dialog om at omskrive grundloven i en grønnere retning.

Det vil forpligte en hvilken som helst regering til at evaluere og måle på sine indsatser med et grønt bnp, indføre en fremtidsorienteret diskonteringsrente og vedtage nødvendige grønne politikker, såvel som at sikre en fornuftig forvaltning af vores natur og ressourcer, på samme vis som frie demokratiske valg og uafhængige domstole.

Med fornyet politisk støtte til og ønske om Grøn Grundlov på dagsordenen er vi i dag et skridt tættere på at sikre grønt fokus for de kommende generationer. En opgave, der ikke kunne være mere relevant.

Regeringer, politikere og folkeafstemninger kommer og går - vores ansvar for fremtiden er konstant

Ud af 193 FN-lande har 149 grønne rettigheder indføjet i deres forfatninger bl.a. Norge, Sverige og Tyskland. Siden vores egen grundlov sidst blev ændret i 1953, har der været markante forandringer i vores natur og klima, men det har ikke afstedkommet forandringer i de principper, Danmark regeres efter.

Gevinsterne af en grøn grundlov er mangfoldige. For det handler ikke kun om at sikre vores miljømæssige rettigheder, men også at skabe en klar ramme for erhvervslivet. Det bliver nemmere at tage grønne beslutninger på direktionsgangene og tilskynde bæredygtige forretningspraksisser og innovation, når retningslinjerne er fastlagt i rigets love. Derfor vil en grøn grundlov både gavne miljøet direkte og hjælpe erhvervslivet.

Forskning har vist, at en grøn grundlov gør en forskel. Lande med grønne forfatninger er mere tilbøjelige til at have en mere grøn lovgivning - der er påvist en 15 pct. forbedring af

miljøet i de lande. Samtidig kan det begrænse en siddende regerings potentielle fristelser til at træffe kortsigtede, ikkegrønne og ikkebæredygtige beslutninger. Dermed bliver en grøn grundlov en generationskontrakt, der vil danne fundamentet for Danmarks grønne omstilling i de kommende årtier. I vores koalition arbejder vi for, at fem principper skal være gennemgående:

Først og fremmest retten til rent vand. Over 54 pct. af drikkevandsboringer indeholder nu rester efter pesticider, og grundvandet er truet af nitratforurening og pesticider. En grøn grundlov kan være med til at sikre rent dansk drikkevand for fremtidige generationer.

Retten til at indånde ren luft. Luftforurening koster godt 4200 dødsfald og 79 mia. kr. om året i Danmark. En grøn grundlov kan bidrage til at sikre, at forureningen reduceres, og at vi sikrer retten til en renere dansk luft.

Dernæst retten til ren mad og et bæredygtigt klima. En grøn grundlov kan fremme en fødevareproduktion, der tager hensyn til ressourcegrundlaget, sikrer miljø, natur og dyrevelfærd samt gør større brug af bæredygtige fødevarer og produktionsmetoder. Ligeledes vil den sikre en langvarig, detaljeret og ambitiøs klimaindsats. Den vil fremme Danmarks mulighed for at blive en internationalt ledende eksportør af klimaløsninger og løfte vores ansvar for at stabilisere det globale klima til gavn for nulevende og fremtidige generationer.

Sidst, men ikke mindst retten til en mangfoldig natur. Danmark har de seneste 100 år mistet store naturområder, ligger i bund hvad angår beskyttede naturområder i EU, og 25 pct. af arterne er udryddelsestruede. En grøn grundlov skal hjælpe med at beskytte og genoprette naturen og sikre langsigtet harmoni med naturen generationer frem.

Konstant ansvar

Danmark er en del af en større global kontekst. Vores handlinger inden for landets grænser har en effekt på resten af verden - især på fattige lande, der i øjeblikket er hårdt ramt af klimaforandringer, som Danmark og andre industrialiserede lande har bidraget til at skabe. Det giver os et stort ansvar, som en grøn grundlov kan være med til at sikre, at vi lever op til.

Regeringer, politikere og folkeafstemninger kommer og går - vores ansvar for fremtiden er konstant, og det samme vil en grøn grundlov være. Nu er tiden inde til at følge trop og sikre danskerne nogle få, men afgørende grundrettigheder.

Så tak til de politiske kræfter, der nu vil hjælpe Danmark tilbage i førersædet som et grønt pionerland. Vi håber, et flertal i Folketinget inden længe vil se samme behov for, at Danmark kan få fæstnet den grønne tankegang i de principper, Danmark regeres efter.